

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 ව්‍යවහාරය කළ මතය

සි/ස ලංකා රෙජිට් හවුසස් සමාගමේ (“සමාගම”) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

සමාගමේ මුල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මතය ව්‍යවහාරය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 මතය ව්‍යවහාරය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය ව්‍යවහාරය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය ව්‍යවහාරය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ජර්කාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ථානවලින්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , වේතනාත්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) 1980 සැප්තැම්බර් 09 දිනැති අංක 105/3 ගැසට් පත්‍රයෙන් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත පාලනය පවරාගන්නා ලද තානායම් අතුරින් 2021 දෙසැම්බර් 31 වන විට ඇති තානායම් 32 ක ඉඩම් සහ ගොඩනැගිලි ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත අංක 16 හි 22 ඡේදය ප්‍රකාරව භාවිත අයිතිය සහිත වත්කම් යටතේ හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	මේ දක්වා කිසිදු තානායමක වටිනාකම තක්සේරු කිරීමක් කර නොමැත.		ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුගත වෙමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 හි 32 ඡේදය ප්‍රකාරව වත්කම්, වගකීම් සහ ආදායම්, වියදම් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියකින් අවසර දී ඇත්නම් මිස එකිනෙක හිලවී නොකළ යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දක්වා ඇති රු.මිලියන 24.19 ක ණයගැති ශේෂයන්ට එරෙහිව රු.මිලියන 8.72 ක බැරයන් හිලවීකිරීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ ණයගැති ශේෂය එම ප්‍රමාණයෙන් ඌන ගණනය වී තිබුණි.	නිවැරදිව ආදාල වාරිකය ගෙවූ තානායම් කරුවන් හට සහන (කපහැරීම්) ඇතුළත් කිරීම හේතුවෙන් එම කාලසීමාවන්ට අදාලව පෙන්වන ශේෂය බැර ශේෂයන් ලෙස පෙන්වයි.		ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුගත වෙමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඇ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගම විසින් බාහිර පාර්ශවයන්ට පැවරූ නඩු 01 ක් හා විවිධ බාහිර පාර්ශවයන් විසින් සමාගමට එරෙහිව පැවරූ නඩු 03 කින් පැන නැගිය හැකි අසම්භාව්‍යතාවයන් පිළිබඳ තොරතුරු ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 37 අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී හෙළිදරව් කර දක්වන්නෙමු.		ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුගත වෙමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) සමාගම විසින් සෘජුව මෙහෙයුම් කටයුතු සිදුකරන මහියංගනය තානායමේ 2020 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 10.42 ක අළුත්වැඩියාවක් සිදුකර තිබූ අතර එහිදී එම වියදමට අදාළ ප්‍රධාන වත්කම් හෝ වත්කම හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කිරීමකින් තොරව දරන ලද වියදම දේපල හා පිරිසිදු කළ සලකා මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඇතුළත් කර තිබුණි.	2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ පෙර වසරේ ගැලපීමක් ලෙස නිවැරදි කළ යුතුය.		ප්‍රාග්ධන වියදම් වලට අදාළ මූලික වත්කම හඳුනාගත යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට සමාගම විසින් පිළියෙල කරන ලද ශේෂ පිරික්සුමේ ඇතුළත් එකතුව රු.444,824 ක් වූ හර ශේෂ 05 ක් හා එකතුව රු.මිලියන 14.93 වූ බැර ශේෂ 02 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී ඇතුළත්ව නොතිබුණි. තවද ගිණුම් ශේෂ 10 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ගැනීමේ දී ශේෂ පිරික්සුමේ අගයන් සමඟ රු.මිලියන 12.99 ක වෙනසක් පැවතුණි. මේ අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තුල්‍යතාවය පිළිබඳව විගණනයට ප්‍රශ්නකාරී විය.	2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් අදාළ නිවැරදි කිරීම් සිදු කිරීමට නියමිතයි.		මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඇ) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ ගැලපීම් යටතේ පොළී ආදායම රු. මිලියන 6.012 ක් අඩුකර තිබූ අතර එය නැවත ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ එකතු කර දැක්විය යුතු වුවත් එම අගය ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේද නැවත අඩුකර තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලද මුදල් ප්‍රවාහය රු. මිලියන 6.012 කින් අධිගණනය වී තිබුණි.	2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් අදාළ නිවැරදි කිරීම් සිදු කිරීමට නියමිතයි.		මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඈ) සමාගමෙහි රු.මිලියන 2.53 ක ධාරණ අගයක් සහිත කාර්යාල උපකරණ, ලී බඩු හා සවිකිරීම් යනාදී වත්කම් ලෙජරය තුළ පිරිවැයටද ඒවාට අදාළ සමුච්චිත කෂය වෙන්කිරීම් ගිණුම් තුළ වෙනමම ඇතුළත් කර තිබුණි. කෙසේ නමුත් රු.641,873 ක ධාරණ අගයක් සහිත වූ ජංගම දුරකථන, පරිගණක උපාංග China, Silver Glass & Linen යනාදී වත්කම්වල ධාරණ අගය පමණක් නිරූපනය වන පරිදි ක්ෂය කපා හැරීමේ ක්‍රමයට ගිණුම් තබා තිබුණි. මේ අනුව සමාගමේ දේපළ පිරිසිදු කළ හා උපකරණ හා ඒවායේ කෂය ගිණුම් තැබීමේදී එකිනෙකට වෙනස් ක්‍රම දෙකක්	2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් අදාළ නිවැරදි කිරීම් සිදු කිරීමට නියමිතයි.		මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.

අනුගමනය කර තිබුණි. මෙය මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ ඒකාකාරී බව කෙරෙහි සෘජුව බලපාන බවද නිරීක්ෂණය විය.

- (ඉ) සමාගමේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා වූ සටහන්වලට අනුව අඩමාන ණය උණ වෙන්කිරීමේ වටිනාකම රු.මිලියන 6.47 ක් වුවත් එය සමාලෝචිත වර්ෂයේ අලාභයක් ලෙස නොගෙන පෙර වර්ෂයේ අලාභයක් ලෙස ගලපා තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් අධිගණනය වී තිබුණි. තවද හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ පෙර වර්ෂ ගැලපීම් යටතේ දැක්වෙන රු. මිලියන 5.31 ක් සම්බන්ධයෙන් තොරතුරුද විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- එය පෙර වසරේ (2020) අඩමාන ණය උණ ගැලපීමක් කර ඇති අතර එයට වෙන්කිරීමේ වටිනාකම කළමනාකරණ අනුමැතිය ලබාගැනීම අවශ්‍ය නොවේ. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ හඳුනාගත යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු. මිලියන	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම රු. මිලියන	වෙනස රු. මිලියන	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස් නිර්දේශය
වාර්ෂික ආදායම	කුලී 24.41	40.21	15.88	ශේෂ සැසඳුම් ප්‍රකාශ පිළියෙල කර 2022 මූල්‍ය ප්‍රකාශ තුළින් නිවැරදි කරනු ලැබේ.	සැසඳුම් ප්‍රකාශනයක් පිළියෙල කළ යුතුය.

1.5.4 සංවිධානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස් නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ ජංගම නොවන වත්කම් ප්‍රමාණය මෙන් 6.45 ක ගුණයකින් ජංගම වත්කම් ඉහළ අගයක් ගෙන ඇත. එමෙන්ම ව්‍යාපාරයේ රඳවාගත් ඉපයීම්ද රු.මිලියන 32.28 ක සෘණ අගයක් පෙන්නුම් කරන අතර මෙය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියයට 74 කින් පිරිහීමකි. තවද පෙර වසරට සාපේක්ෂව සමාගමේ ජංගම වත්කම්වල වර්ධනය සියයට 4.96 ක් වී තිබුණද ජංගම වගකීම්වල වර්ධනය සියයට 15.64 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව සමාගමේ ආදායම් ඉපයීමේ හැකියාව, කෙටිකාලීන ද්‍රවශීලතාවය පිළිබඳ මෙන්ම විශේෂයෙන්ම අඛණ්ඩ පැවැත්ම සම්බන්ධයෙන් අනාගතයේදී ගැටළු පැන	පිළිතුරු ලබාදී නොමැත.	මූල්‍ය තත්ත්වය හා මෙහෙයුම් කාර්යසාධනය වැඩි කරගත යුතුය.

නැගිය හැක.

1.5.5 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල රු. මිලියන	නොසැපයූ සාක්ෂි	විගණන	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) රේඛීය අයිතමයන්	37.01	උපලේඛන, සටහන් සනාථන	ජනල් ශේෂ	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සඳහන් වටිනාකම ඇති අයිතමයන්ට ලේඛන මේ සමග ඉදිරිපත් කරමි	අදාළ ප්‍රකාශනවල සඳහන් වටිනාකම ඇති රේඛීය අයිතමයන්ට අදාළ උප ලේඛන මේ සමග ඉදිරිපත් කරමි	අදාළ සාක්ෂි මූල්‍ය සමභ විගණනයට ඉදිරිපත් කල යුතුය.
(ආ) මාසික කළමනාකරණ ගාස්තු	56.08	පළාත් ආයතනය යුතු තීරණය	පාලන ගෙවිය ගත්	එකගවේ. මණ්ඩලට කරුණු අවශ්‍ය ගැනීමට නියමිතයි.	අධ්‍යක්ෂ මේ පිළිබඳව කොටසක් අනුමැතිය ලබා ගැනීමට නියමිතයි.	අදාළ නිරීක්ෂණයන් සහතික කල විටපතක් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කල යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
සමාගමේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට වූ ණයගැති වයස් විශ්ලේෂණය අනුව වසරකට වැඩි ලැබිය යුතු කුලී ආදායම් ශේෂය රු.මිලියන 8.80 ක් වූ අතර වසර 02 කට වැඩි ලැබිය යුතු ශේෂය රු.මිලියන 5.73 ක් විය.	අදාළ අය කරගැනීම මෙහෙයුම් අංශය දැනුවත් කර ඇත.	අදාළ අය කරගැනීම සඳහා අදාළ අය කරගැනීමට කටයුතු කල යුතුය.	ශේෂ වහාම කටයුතු කල යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය	
(අ) 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 150 (1) වගන්තිය	කාලපරිච්ඡේදය තුළ සමාගම විසින් වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතු වුවත් 2021 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2024 අප්‍රේල් 26 දිනදීය. එම පනතේ 150 (2) වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධාන ප්‍රකාරව	පිළිතුරු ලබාදී නොමැත	පනතේ 150(1) අනුව කටයුතු කල යුතුය.

අනාගතයේදී සමාගමේ
 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මේ
 සම්බන්ධව වගකීමට බැඳේ.

(ආ) 133 වගන්තිය කාලපරිච්ඡේදයට අනුව පිළිතුරු ලබාදී නොමැත පනතේ 133 වගන්තිය සමාගමක් විසින් වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමක් පැවැත්විය යුතු වුවත් සී/ස ලංකා රෙජිට් හවුසස් සමාගම විගණිත දින වන විටත් වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමක් පැවැත්වීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 2 ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු.මිලියන 3.77 කි. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.මිලියන 5.7 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට තානායම් ආදායම රු.මිලියන 7.73 කින් හෙවත් සියයට 24.05 කින් පමණ අඩුවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

විෂයය	සමාලෝචිත වර්ෂය (2021) රු.මිලියන	ඉකුත් වර්ෂය (2020) රු. මිලියන	වෙනස රු.මිලියන	වෙනසෙහි ප්‍රතිශතය %
තානායම් ආදායම්	24.41	32.14	(7.73)	(24.05)
මහියංගනය තානායම් ආදායම	4.91	2.68	2.23	83.20
පොළී අදායම්	6.01	4.84	1.16	24.17
පළාත් පාලන ආයතන සඳහා ගෙවීම් 65%	17.38	15.06	2.32	15.40

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

අනුපාතය	සමාලෝචිත වර්ෂය 2021	ඉකුත් වර්ෂය 2020	වෙනස
දළ ලාභ අනුපාතය %	92.75	94.59	(1.84)
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය %	(6.63)	10.39	(17.02)
ජංගම අනුපාතය	0.65	0.72	(0.07)
ක්ෂණික අනුපාතය	0.65	0.72	(0.07)

(අ) ආයතනයක ද්‍රවශීලතාවය යහපත් මට්ටමක පැවතීම සඳහා ජංගම අනුපාතය අවම වශයෙන් ජංගම වගකීම් 01 ක් සඳහා ජංගම වත්කම් 02ක් වත් පැවතිය යුතු වුවත් ඉකුත් හා සමාලෝචිත වර්ෂයන් සඳහා එය ජංගම වගකීම් 1 කට ජංගම වත්කම් 0.72 හා 0.65 ක් තරම් ඉතා පහල මට්ටමක පැවතුණි. පළාත් පාලන ආයතන වලට ගෙවිය යුතු ශේෂ වටිනාකම ඉතා ඉහල අගයක්වීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) ක්ෂණික අනුපාතය ද අවම වශයෙන් ජංගම වගකීම් 01 ක් සඳහා ජංගම වත්කම් 01 ක් වත් පැවතිය යුතු වුවත් ඉකුත් හා සමාලෝචිත වර්ෂයන් සඳහා එය ද ඊට වඩා පහල අගයක් වී තිබුණි. මෙය ද ආයතනයේ කෙටිකාලීන ද්‍රවශීලතාවය(නුඹුන්වත් භාවය) කෙරෙහි ඉතා අහිතකර ලෙස බලපා තිබෙන බවද නිරීක්ෂණය විය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් 08 කින් ද සෙසු කාර්ය මණ්ඩලය 15 කින්ද පමණක් සමන්විත විය. සමාගමේ වාර්ෂික මෙහෙයුම් ආදායම වූ රු.මිලියන 30.29 ට වඩා පරිපාලන වියදම් රු.මිලියන 36.08 ක් දැරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගම රු.මිලියන 2 ක අලාභයක් ලබා තිබුණි. මේ අනුව තානායම් 32 ක පරිපාලන කටයුතු පමණක් සිදුකිරීම සඳහා වෙනම සමාගමක් ඇතිකිරීම ආර්ථිකමය වශයෙන් කෙතරම් ඵලදායීද යන්න ගැටළු සහගත වේ.

කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම

පිළිතුරු ලබාදී නොමැත.

අදහස් නිර්දේශය

සමාගම විසුරුවා හැර වත්කම් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය යටතට පවරාගත යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) සමාගමේ මූල්‍ය කටයුතු, පරිපාලන හා මානව සම්පත් කටයුතු, මෙහෙයුම් කටයුතු සහ ප්‍රසම්පාදන හා ටෙන්ඩර් කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ආයතනික රාමුවක් හෝ පිළියෙල කර නොමැති අතර සමාගම විසින් එකී ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන්නේ කුමන ආයතනික රාමුවක් හෝ ප්‍රතිපත්තියක් අනුවද යන්න මේ දක්වා තීරණයකට එළඹ නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම

මානව කළමනාකරණයට අදාළ කරුණු ඇතුළත් පරිපාටිය 2024 වර්ෂයේ මුල සිට ක්‍රියාත්මක වේ.

අදහස් නිර්දේශය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සහ අමාත්‍යාංශයේ එකඟතාවය සහිතව මේ සම්බන්ධයෙන් ආකෘතිමය රාමුවක් ගොඩනැගිය යුතුය.

(ආ) විගණනය විසින් සමාගම, කල්බදු ගැනුම්කරුවන් සමඟ එළඹී ගිවිසුම් නියැදියක් පරීක්ෂා කිරීමේදී නිරීක්ෂණය වූ පරිදි සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට තානායම් 04 ක ගිවිසුම් ගත කාලය අවසන් වී තිබුණි. කෙසේ නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දින වන විට එයින් තානායම් 03ක් ක්‍රියාකාරිව පැවති අතර ඉන් එක් තානායමක් අක්‍රියව පැවතුණි. ගිවිසුම් කාලය දීර්ඝ කිරීමකින් තොරව එම

ආයතනයේ පවතින ආර්ථික හා ආදායම් තත්ත්වය සලකාබලා ටෙන්ඩර් පරිපාටියෙන් තොරව ගිවිසුමේ කරුණු ප්‍රකාරව කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීම සඳහා අනුමැතිය හිමිවුණි.

ගිවිසුමකට එළඹීමකින් තොරව තානායම් මෙහෙයුම් කටයුතු වලට නොපැවරිය යුතු අතර ගිවිසුම් කාල ඉක්ම වූ තානායම් සම්බන්ධයෙන් නව ගිවිසුමකට එළඹිය යුතුය.

තානායම් 03 පවත්වාගෙන යමින් තිබුණි.

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාගම විසින් විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව 2021 වර්ෂයේ තානායම් 32 න් තානායම් 25 ක් ක්‍රියාකාරී වූ අතර තානායම් 07 ක් නිෂ්කාර්යව පැවතීම හේතුවෙන් සමාගම වෙත ලැබිය යුතු වූ ආදායමක් අහිමි වී තිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම

එකඟවේ. නිෂ්කාර්යව පැවති මෙම තානායම් 07 අතුරින් වැලිගම තානායම මේ වන විට කල්බදු ලබා දී ඇත.

අදහස් නිර්දේශය

නිෂ්කාර්ය තානායම් ඵලදායීව භාවිතයට ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු කල යුතුය.

3.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) 2021 වර්ෂයේ පැවති කොවිඩ් - 19 වසංගතය හේතුවෙන් තානායම්වල ව්‍යාපාර කටයුතු අඩපණ ව පැවති බැවින් සමාගමේ වාර්ෂික ආදායම පහත වැටී තිබුණි. එම නිසා අදාළ තානායම හිමි පළාත් පාලන ආයතනයට, තානායම්වල කුලී ආදායමින් ගෙවනු ලබන සියයට 65 න් සියයට 50 ක සහනයක් සමාගම විසින් අදාළ පළාත් පාලන ආයතනයෙන් ඉල්ලීම් කර තිබුණි. ඒ සඳහා ඇතැම් පළාත් පාලන ආයතන එකඟතාවය පලකර තිබූ නමුත් ඇතැම් ආයතන අනුමැතියක් ලබාදී නොතිබුණි. ඒ අනුව සමාගම විසින් පළාත් පාලන ආයතන සමඟ එකඟතාවයකින් තොරව අදාළ පළාත් පාලන ආයතනය සඳහා සමාගම විසින් ගෙවිය යුතු සියයට 65 ක අගය සම්බන්ධව ඒක පාර්ශ්වික ලෙස සියයට 50 ක සහනයක් ලබාගෙන තිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම

මේ සම්බන්ධව පළාත් පාලන ආයතන සමඟ සාකච්ඡා කරමින් පවතී.

අදහස් නිර්දේශය

අදාළ පළාත් පාලන ආයතන සමඟ ගැනීමට කටයුතු කල යුතුය.

(ආ) නියමිත දිනට කල්බදු හිමියා විසින් එකගවේ. දැනට අධිභාරය ගිවිසුම්වල පවතින අපැහැදිලි තානායම් කුලිය සමාගම වෙත පනවනු ලබන්නේ මාසික කුලිය සහ අවුල් සහගත තත්ත්වයන් හඳුනාගෙන ඒවා වහා නිවැරදි ගෙවීමට අපොහොසත් වුවහොත් මත වේ. මසකට සියයට 1.5 ක අධිභාරයක් මත වේ. ගිවිසුම්වල පවතින අපැහැදිලි අයකරන බව සමාගම හා බදු ගැනුම්කරු අතර වූ ගිවිසුම්වල සඳහන් වී තිබුණද එම අධිභාරය පනවනු ලබන්නේ මාසික කුලියටද නැතිනම් ලැබිය යුතු කුලි ශේෂයටද යන්න ගිවිසුම් තුළ පැහැදිලිව සඳහන් කර නොතිබුණි. කිසිදු කටයුතු කල යුතුය.